

UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT

25-26 May 2021

National Virtual Training on

Training on International Certification, Standards and Quality in the Dried Fruit Value Chain

25-26 май 2021

“Озиқ-овқат савдоси барқарор ривожлантириш учун Ўзбекистоннинг қурилган мевалари қиймат занжирининг интеграциясини ривожлантириш”

Presentation on:

Requirements for Organic Farms

By

Jasurbek Rustamov, National Consultant

“These training materials were elaborated and employed by UNCTAD consultants during the training event. The opinions and content of these training materials are exclusively those of the authors and do not necessarily reflect the views of the United Nations”

• ORGANIK XO'JALIKLARGA TALABLAR

Sertifikat olish uchun
sertifikatlashtirish auditi
qanday o'tkaziladi

MISSION STATEMENT

MISSION STATEMENT

- Organik sertifikatlash qoidalari va yo'riqnomalarini ko'rib chiqishdan ko'ra, ularning amalda qanday q'ollanilishini ko'rib chiqamiz.

- Jasurbek Rustamov
Organik qishloq xo'jaligi
bo'yicha mutaxassis

Ushbu trening quyidagi tekshirishni o'z ichiga oladi

- O'simliklarni yetishtirish
- Chorvachilik
- Qayta ishlash
- Asalarichilik
- Yovvoyi o'simliklarni yig'ish

**ORGANIK
XO'JALIK**

Tekshiruv turlari

- ❖ **Birinchi tekshiruv**
- ❖ **Yillik tekshiruv**
- ❖ **Kutilmagan tekshirish**

Iltimos ushbu treningni nazorat tekshiruv ro'yhati bilan kuzatib boring

1

**BO'LIMLAR VA
MA'LUMOTLARGA
RUXSAT**

01

Barcha bo'limlarga ruxsat

- Er
- Saqlash birligi
- Mashinalar
- Idora

02

Mas'ul shaxs

- Direktor
- Ferma boshqaruvchisi
- Bosh hisobchi
- Agronom

03

Hujjatlar

- Buxgalteriya hisobi
- Hisob-fakturalar
- Savdo hujjatlari
- Xaridni sotib olish

04

Ho'jalikdagi o'zgarishlar

- Er
- Yetkazib beruvchilar
- Faoliyat
- Yorliqlar

Sertifikatlashni to'xtatib turish

Qo'shimcha tekshirish

2

ORGANIK TIZIM
REJASI

ORGANIKA
BOSHQARISH REJASI

ORGANIK TIZIM REJASI

- ❖ OTR - organik ishlab chiqarish bilan bog'liq barcha narsalarni tavsiflovchi hujjat
- ❖ OTR - bu fermer tomonidan har yili Auditgacha to'ldirilishi va yangilanishi kerak bo'lgan ichki hujjat
- ❖ OTR - SO tomonidan taqdim etiladi va tekshiruvdan oldin to'ldirilishi va yuborilishi kerak

Use this form if you are requesting organic certification of dairy stock or livestock slaughter stock. Poultry producers must use the Organic System Plan - Poultry. A separate Organic System Plan - Crops must be filled out if you are growing your own feed or other organic crops for sale. Use additional sheets if necessary. If you are a new applicant, attach a completed General Information form. Do not leave any applicable sections blank, write "none" or "not applicable". Remember to sign this form on the last page. Section numbers refer to National Organic Program regulations (7 CFR, Part 205).

SECTION 1: General Information §205.406(a)(2) and §205.401(b)

First Name:	Mi:	Last Name:	Farm Name:	Today's Date:
Address:			Email:	
City:		State:	Zip code:	
Does this operation engage in any processing of organic livestock or livestock products? (e.g. slaughtering, feed processing) Yes No <i>If yes, describe:</i>				
You may need to complete a Processor/Handler Organic System Plan. Contact PCO to confirm applicability.				
Please check any of the following countries to which you intend to export organic livestock or livestock products in the next 18 months: Canada European Union Taiwan Japan <i>If you intend to export any of your organic products to Japan, Taiwan, European Union or Canada, complete Section 16 of this form.</i>				

Table 1. Livestock Requested for Certification: Complete the following table for all livestock requested for certification

Type of Livestock	# of animals	Projected annual production

HAMMA BIRLIKLARNING TA'RIFI

- Yerlar, mahsulotlar
- Organikka o'tish davri
- Saqlash birliklari
- Qayta ishlash birliklari
- Hujjatlar

O'simliklarni yetishtirish

- Urug'lar
- Almashlab ekish
- Sug'orish
- O'g'itlash
- Kasallik, zararkunanda, begona o'tlar

BOSHQALAR

- Subpudratchilar
- Hosil yig'ish,
- Ishlov berish
- Tamg'alash
- Shikoyatlar

Auditor barcha ma'lumotlarni tekshiradi va OSPning dolzarb ekanligini tasdiqlaydi

Yo'qotilgan ma'lumotlar yangilanadi va nomuvofiqliklar beriladi

3

O'tish davri

- Taqiqlangan manbalardan foydalanishning so'nggi sanasi (sun'iy o'g'itlar, pestitsidlar, fungitsidlar, gerbitsidlar)
- 3 yil davomida hujjatlashtirilgan maydon tarixi
- Yangi qo'shilgan maydonlar uchun yuqoridagi barcha hujjatlar taqdim etilishi kerak, bu haqda SO xabardor bo'lishi kerak.
- Konversiya davri bir yillik ekinlar uchun 2 yil, ko'p yillik ekinlar uchun 3 yil.
- Konvertatsiya sanasi - taqiqlangan ma'lumotlardan so'nggi foydalanish yoki Audit sanasi

AJRATISH

Organik va an'anaviy ishlab chiqarish - bu diqqatli bo'lish belgisidir.

Yondosh zonalar kamida 10 metrni tashkil qiladi
Barcha faoliyatda ajratish choralari - ishlab chiqarish, yig'ish, tashish

Atrof muhitni ifloslanish manbalarini tekshirish kerak

Organik faoliyat uchun tozalangan uskunarlar, mashinalar, saqlash jihozlari, transport

Tamgalash choralari ko'zdan kechirish (yetishtirish, saqlash, omborxonalar, hujjatlar)

Organik kishmish + an'anaviy kishmish = an'anaviy kishmish

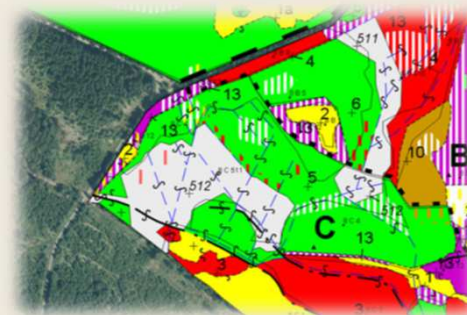

4

MAHSULOT YETISHTIRISH

HUJJATLAR

- ❖ Dala xartasida barcha ekin maydonlari, identifikatsiya raqamlari, chegaralarni ko'rsatilishi kerak
- ❖ Saqlash birliklari, ishlov berish binolarining eskiz xartasi
- ❖ Erdan foydalanish huquqi - hujjatlashtirilgan dalillar, ijara shartnomasi va boshqalar.
- ❖ Fermer xo'jaligi kitobi - barcha ekspluatatsiya hujjatlari, harajatlar
- ❖ Sotib olingan tashqi vositalar , ularga tegishli barcha hujjatlarni yuritish

Organik urug'lar

- Xarid qilish hujjatlari
- O'z urug'lari
- Hisob-fakturalar, paketlar (sifatni tasdiqlash)

Hujjatli dalillar va vizual tasdiqlash

Dorilangan urug'lardan foydalanish organik yerlarni pasaytiradi, ajratish choralari qo'llaniladi.

An'anaviy urug'lar (dorilanmagan)

Kamida 3 ta etkazib beruvchining mavjud emasligi to'g'risidagi dalil

Dorilangan urug'ar

Hukumat dasturi Ekishdan oldin SO ruxsatnomasi

GMO

- Taqiqlangan
- Ta'minlovchining GMO deklaratsiyasi

Hujjatlashtirish

Amaldagi o'g'it miqdori, kelib chiqishi, hisob-fakturalari, sertifikatlari, go'ng kelib chiqishi, miqdori

O'g'itlardan foydalanish

Ishlab chiqarilgan o'g'itlar uchastkasi, kelib chiqishi, hisob-fakturalari, sertifikatlari, go'ng kelib chiqishi, miqdori, Evropa Ittifoqining reglamenti I

O'simlik yetishtirish tartibi

Uzoq muddatli almashlab ekish rejasi, monokulturasiz, almashlab ekishdagi dukkakli ekinlar (30%)

Boshqalar

Gektariga ishlatilgan go'ngni hisoblash (yiliga <170 kg azot / ga) Intensiv usulda boqilgan hayvonlar go'ngidan foydalanish mumkin emas (tovuq)

Hujjatli dalillar va vizual tasdiqlash

Bajarmaslik konversiya muddatini bekor qiladi

Oldini olish choralari

- Profilaktika choralari zararkunandalarga, kasalliklarga va begona o'tlarga qarshi kurashda qo'llaniladi
- Ho'jalik kitobi, sotib olish hujjatlari
- Kasallik, zararkunandalar va begona o'tlardan hosil va dalalarni tekshiring

Namuna olish

- Kimyoviy vositalar qoldig'i yo'qligini isbotlash uchun mahsulot namunasi olinadi
- Organik mahsulotlarda kimyoviy qoldiqlarga ruhsat darajasi 0 ga teng.
- Qoldiq chiqqan maydonlar ana'naviyga pasaytirilishi mumkin

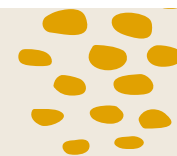

Harajatlar

- Evropa Standarti II ilovasiga muvofiq
- Yiliga misdan foydalanishni hisoblash
- Begona o'tlarni yo'q qilish usullari
- Kimyoviy O'HV taqiqlanadi
- Biologik O'HV lar tasdiqlangan holda mahsulot tavsifiga ega bo'lishi kerak

5

**HOSILNI YIG'ISH,
QAYTA ISHLASH,
TAMG'ALASH**

HOSIL

- Olingan hosil miqdori, har bir maydon, mahsulot tasnifida
- Yig'im terim uskunalari, ularni tozalash tadbirlari
- Hosil miqdorini boshqa yillar, boshqa maydonlar bilan taqqoslash, hosilni ko'proq ko'rsatish?
- Saqlash joylari, bor mahsulotni chamalash, hisoblash, saqlash birliklarini tamq'alach.
- Tashqi saqlash birliklari, ijara shartnomasi, ajratish choralari,

QAYTA ISHLASH

Fermer xo'jaligi darajasida ishlov berish - tozalash, saralash, qadoqlash

- Tozalash koeffitsienti / ishlov berish koeffitsienti = 0,80100 tonna = 80 tonna toza, 20 tonna chiqindi

TAMG'ALASH

- Tamg'a namunasi ishlatishdan oldin tasdiqlash uchun yuborilishi kerak
- Ichki tamg'alar namunalari va ishlatilish qoidalari
- UZ-BIO- XXX (CB kodi) - faqat organik uchun, an'anaviy mahsulotlarga emas

UZ – BIO – XXX
Evropa Ittifoqida bo'lmagan
qishloq xo'jaligi

O'ZEKISTONDAGI HOLAT

- 250 gektar sertifikatlangan haydaladigan erlar,
- 5000 gektar yovvoyi kolleksiya
- bozor va narx premiumiga kirish vositasi sifatida xususiy sektor tomonidan boshqariladigan rivojlanish
- An'anaviy sifatda ishlab chiqaradigan yaxshi tashkil etilgan kompaniyalar
- Asosan tog'li, tepalikli hududlar, yarim cho'l va cho'l
- Sertifikatsiz tabiiy organik joylar, foydalanilmagan yerlar

MAHSULOTLAR

Mayiz - Samarqand, Toshkent

O'rik - Farg'ona, Samarqand, Namangan

Olxo'ri - Samarqand, Farg'ona, Namangan

Tut, Nordon gilos - Samarqand

Fasol - Namangan

Caper - Jizzax, Andijon, Namangan

Lakritsa- Qoraqalpog'iston

Dorivor o'simliklar - Namangan, Toshkent

Yalpiz - Toshkent

Qurtilgan qalampir, Bulg'or - Toshkent, Samarqand

Yong'oq - Toshkent

Paxta – Toshkent, Jizzakh

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT

SAVOL - JAVOBLAR

